

**YABANCILARIN ÖLÜM OLAYLARININ BİLDİRİLMESİ HAKKINDA
GENELGE (ULUSLARARASI HUKUK VE DIŞ İLİŞKİLER GENEL
MÜDÜRLÜĞÜ)***

T.C.

ADALET BAKANLIĞI

Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü

Sayı : B.03.0.UİG.0.00.00.06/010.06.02/9

01/01/2006

Konu :Yabancıların Ölüm Olaylarının Bildirilmesi

GENELGE

No: 71

(1) Ülkemizi ticarî veya turistik amaçlarla ziyaret eden yabancı uyrukluların yıllara göre artışına paralel olarak, dikkatsizlik ve tedbirsizlik sonucu meydana gelen trafik kazaları, otel yangınları, doğal âfetler, terörist eylemler, cinayet, özellikle yaz aylarında meydana gelen deniz kazaları ve boğulma olaylarında son yıllarda göreceli şekilde artış meydana gelmiştir.

(2) Diğer taraftan, ekonomik nedenlerle Batı Avrupa Ülkelerinde iş bulma umuduyla ve kötü niyetli şahısların parasal karşılık vaatleriyle Ülkemize kanunî veya yasadışı yollardan giriş yapan, bazı Ortadoğu ve Yakındoğu ülke vatandaşlarının, tüm alınan önlemlere karşın, deniz yoluyla ve denize elverişsiz tekneler ile Ülkemizi terk etmeleri sırasında, iç sularımızda ve açık denizde ölümle sonuçlanan deniz kazaları da meydana gelebilmektedir.

(3) Bu Genelge, yabancı ülke vatandaşlarının ölüm olaylarının bildirilmesine ilişkin hükümler içeren uluslararası sözleşmelerdeki yükümlülüklerimizin gereğinin yerine getirilmesi ile kimliği saptanamayan ancak yabancı uyruklu olduğuna dair belirtiler olan cesedin kimliğinin saptanması amacıyla yapılacak işlemleri düzenlemektedir.

**I. KONSOLOSLUK İLİŞKİLERİ HAKKINDA VİYANA SÖZLEŞMESİ VE İKİLİ
KONSOLOSLUK SÖZLEŞMELERİ ÇERÇEVESİNDE YABANCI UYRUKLULARIN ÖLÜM
OLAYLARININ BİLDİRİLMESİ :**

(1) Ülkemizin de tarafı bulunduğu, 20/05/1975 tarih ve 1901 sayılı Kanun ile onaylanması uygun bulunan ve metni 21/12/1984 tarih ve 18615 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan "Konsolosluk İlişkileri Hakkında Viyana Sözleşmesi"nin 37'nci maddesi , "Kabul Eden Devlet" yetkili makamı olarak "Gönderen Devlet"in bir vatandaşının vefatı halinde ölüm olayının ilgili konsolosluğa bildirilmesini amir bulunmakta, benzer hükümler Ülkemizin taraf bulunduğu ikili Konsolosluk Sözleşmelerinde de yer almaktadır.

(2) "Konsolosluk İlişkileri Hakkında Viyana Sözleşmesi"ne A.B.D., Afganistan, Almanya, Andorra, Angola, Antigua ve Barbuda, Arjantin, Arnavutluk, Avustralya, Avusturya, Azerbaycan, Bahama, Bahreyn, Bangladeş, Barbados, Belçika, Belize, Benin, Beyaz Rusya (Belarus), Birleşik Arap Emirlikleri, Birleşik Krallık (İngiltere), Bolivya, Bosna-Hersek, Brezilya, Bulgaristan, Burkina Faso, Bhutan, Cezayir, Cibuti, Çek Cumhuriyeti, Çin Halk Cumhuriyeti, Danimarka, Dominik Cumhuriyeti,

* www.mevzuat.adalet.gov.tr

Ekvador, El Salvador, Ekvator Ginesi, Endonezya, Eritre, Ermenistan, Estonya, Fas, Fiji, Fildişi Sahilleri, Filipinler, Finlandiya, Fransa, Gabon, Gana, Gine, Grenada, Guatemala, Guyana, Güney Afrika, Güney Kore, Gürcistan, Haiti, Hırvatistan, Hindistan, Hollanda, Honduras, Irak, İran, İrlanda, İspanya, İsveç, İsviçre, İtalya, İzlanda, Jamaika, Japonya, Kamerun, Kanada, Kazakistan, Kenya, Kırgızistan, Kolombiya, Kosta Rika, Kribati, Kuveyt, Kuzey Kore, Küba, Laos, Lesotho, Letonya, Liberya, Libya, Lihtenştayn, Litvanya, Lübnan, Lüksemburg, Macaristan, Madagaskar, Makedonya, Malavi, Maldiv Adaları, Malezya, Mali, Malta, Marşal

Adaları, Mauritius, Meksika, Mısır, Mikronezya, Myanmar, Moğolistan, Moldova, Moritanya, Mozambik, Namibya, Nepal, Nijerya, Nikaragua, Norveç, Özbekistan, Pakistan, Panama, Papua Yeni Gine, Paraguay, Peru, Polonya, Portekiz, Saint Vincent ve Grenadinler, Romanya, Rusya Federasyonu, Ruanda, Samoa, Santa Lucia, Sao Tome ve Principe, Senegal, Seyşel Adaları, Sırbistan ve Karadağ, Slovenya, Slovakya, Somali, Sudan, Surinam, Suriye, Suudi Arabistan, Şili, Tacikistan, Tanzanya, Tayland, Togo, Tonga, Trinidad ve Tobago, Tunus, Tuvali, Türkmenistan, Ukrayna, Umman, Uruguay, Ürdün, Vanuatu, Vatikan, Venezuela, Vietnam, Yemen, Yeni Zelanda, Yeşil Burun (Cape Verde), Yunanistan ve Zimbabve taraf bulunmaktadırlar.

(3) Almanya, Arnavutluk, Azerbaycan, Belçika, Bosna-Hersek, Bulgaristan, Cezayir, Çek Cumhuriyeti, Çin Halk Cumhuriyeti, Gürcistan, Hırvatistan (Türkiye Cumhuriyeti ile Yugoslavya Federatif Sosyalist Cumhuriyeti Arasında Konsolosluk Sözleşmesi halefiyet yoluyla geçerlidir), İtalya, Kazakistan, Kırgızistan, Litvanya, Lübnan, Makedonya, Mısır, Moldova, Özbekistan, Polonya, Romanya, Rusya Federasyonu, Sırbistan ve Karadağ ile Ülkemiz arasında ikili konsolosluk sözleşmesi bulunmaktadır.

(4) Bu bağlamda, yargı çevreniz içinde adli bir olay sonucu yabancı uyrukluların vefatı halinde;

a) Ölü muayene ve otopsi işlemlerinin, ölenin kimliği belirlendikten, olay mahallindeki tüm emare ve deliller toplandıktan sonra ve özellikle sağlık kurumlarında, gecikmeksizin Ceza Muhakemesi Kanununun 87 ila 89'uncu maddelerinde belirtilen esaslar dairesinde icrası,

b) Yakınları var ise kimliklerinin açık surette saptanması,

c) Defin ruhsatının düzenlenmesi,

d) Fotoğraflı kimlik belgeleri ile özellikle pasaportunun fotokopilerinin çekilmesi,

e) Müteveffanın yakınları bulunmaması ve bu nedenle naaşının teslim edilememesi halinde, uygun koşulları haiz morgda tefessüh etmeyecek şekilde koruma altına alınması,

Yukarıda belirtilen belge ve bilgiler ile ekte bulunan ve eksiksiz doldurulacak, "1963 Viyana Konsolosluk Sözleşmesi'nin 37'nci maddesine göre, ölen yabancılar hakkında bildirim formu"nun, Dışişleri Bakanlığı aracılığı ile ilgili Başkonsolosluga iletilmek üzere Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğüne faksla (425 02 90) gönderilmesi, olayın nerede, nasıl, ne zaman vuku bulduğu ve varsa faillerin, formun açıklama bölümünde ayrıntılı şekilde gösterilmesi,

Gerekmektedir.

II. CENAZELERİN NAKLİNE DAİR ANLAŞMA HÜKÜMLERİNİN UYGULANMASI

(1) Avrupa Konseyi bünyesinde gerçekleştirilen ve Avusturya, Belçika, Finlandiya, Yunanistan, İzlanda, Letonya, Lüksemburg, Hollanda, Norveç, Portekiz, Slovakya, Slovenya, İspanya, İsveç ve İsviçre'nin yanısıra Ülkemizin de 20/01/1976 tarihi itibariyle taraf olduğu "Cenazelerin Nakline Dair Anlaşma" ile; naaşların uluslararası nakli için gerekli formaliteler, morglar tarafından verilecek geçiş belgeleriyle nakli sağlanmak üzere basitleştirilmiştir. Anılan Anlaşmaya taraf ülke vatandaşı olsun veya olmasın, adli bir olay sonucu vefat eden yabancı uyruklu şahsın naaşının Başkonsolosluk

mensubuna teslimi suretiyle ülkesine nakli mümkün olup, bu durumda 1593 sayılı Umumî Hıfzısıhha Kanunu'nun 230 ila 233'üncü maddeleri hükümleri ile Sağlık Bakanlığınca Belediyelere verilen talimatlar esas alınacaktır.

(2) Ölen ve kimlik tespiti yapılan yabancı uyruklu kişinin naaşının mâkul bir süre içinde ilgili diplomatik temsilcilik mensuplarınca teslim alınmaması halinde, Belediye Başkanlıklarına durumun intikal ettirilerek Nüfus Kanunu hükümlerine göre defin işlemlerinin yapılması gerekmektedir.

III. AHVALİ ŞAHSİYE KONUSUNDA MİLLETLERARASI MALUMAT TEATİSİ HAKKINDA SÖZLEŞME HÜKÜMLERİNİN UYGULANMASI

(1) Almanya, Belçika, Fransa, Lüksemburg, Hollanda, Avusturya, İtalya, Portekiz, İspanya ve Polonya ile birlikte tarafı bulunduğumuz ve 06/07/1962 tarih ve 63 sayılı Kanunla onaylanması uygun bulunarak 08/10/1962 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanmak suretiyle yürürlüğe giren "Ahvali Şahsiye Konusunda Milletlerarası Malumat Teatisi Hakkında Sözleşme"nin 1'inci maddesi; "Âkit Devletlerden birinin ülkesi üzerinde vazife gören her Ahvali Şahsiye Memuru'nun bir ölüm belgesi düzenlerken, ölenin doğum yeri, diğer Âkit Devletlerden birisinin ülkesinde bulunduğu takdirde, keyfiyetten o yerin Ahvali Şahsiye (Nüfus) Memuruna haber vereceği" hükmünü içermektedir.

(2) Söz konusu Sözleşmenin Âkit Taraflar arasında etkin bir şekilde uygulanmasını teminen, Nüfus Kanununun 33'üncü maddesi hükmü de gözönüne alınarak ülkemizde vefat eden yabancılar hakkında **en kısa süre içerisinde Nüfus Müdürlüklerine bilgi verilmesi** gerekmektedir. Aksine uygulama halinde, yabancı makamların, diplomatik makamlarımız ya da anılan Sözleşmeye ilişkin işlemlerin takibi ile görevli İçişleri Bakanlığına başvurarak, ölüm belgesinin gönderilmesi talebinde buldukları bahse konu makamlarımızca bildirilmektedir.

IV. İNTERPOL'DEN SİYAH BÜLTEN DÜZENLETTİRİLMESİ TALEPLERİ

(1) K imliği saptanamayan, ancak yabancı uyruklu olduğuna dair belirtiler olan bir cesedin bulunması hâlinde, kimliğinin tespiti amacıyla hakkında İnterpol Genel Sekreterliğince "Siyah Bülten" düzenlenmesini talep etme olanağı bulunduğundan, bu durumda Ceza Muhakemesi Kanununda belirtilenler dışında, aşağıdaki hususlar özellikle araştırılmalıdır:

- a) Ölümün tahmini tarihi,
- b) Cinsiyeti, (erkek, kadın, belirsiz)
- c) Yaklaşık yaşı,
- d) Medenî durumu ya da medenî durum unsurları,
- e) Mümkün olduğunca eşkâli (baş yapısı, ağırlık, saçlar, gözler, vs.)
- f) Dişlerin durumu (Çürük, dolgu, protez vs.),
- g) Özel belirtiler (yaralar, dövmeleler, benler, deforme özellikler, uzuv eksiklikleri, gözlük, lens vs.),
- h) Cephe ve profilden yüz fotoğrafları,
- ı) Kimliği belirlemeye yarayacak her türlü eşya (kolye, yüzük künye vs.),
- i) Elbiseler (elbise tipi, çeşidi, kumaşın desen ve rengi, aşınma derecesi, imalâtın markası, boya veya temizleyici markası),

j) Mcevhەرler (ayar, tarih ve deęer kayıt belgeleri),

k) Bagajlar dahil diğer kiřisel eřyalar.

(2) Bu tür bir olayla karşılaşıldığı takdirde, l muayene ve otopsi tutanağı, defin ruhsatı ve yukarıda belirtilen belge ve bilgilerin iki takım halinde hazırlanarak "**Siyah Bülten**" düzenlenmesi istemi ile Bakanlığımıza gönderilmesi, fail veya failerin bulunmaması hâlinde, hazırlık evrakının daimi arama defterine kaydedilerek zamanaşımı süresi sonuna kadar araştırılması gerekmektedir.

Yabancı uyrukluların ölüm olaylarının bildirilmesi ve kimliği saptanamayan cesetler ile ilgili olarak Siyah Bülten dzenlettirilmesi için yukarıda açıklanan hususlar çerçevesinde işlem yapılmasını rica ederim.

Cemil IEK

Bakan

EK: Ölen Yabancılar Hakkında Bildirim Formu

1963 VİYANA KONSOLOSLUK SÖZLEŐMESİNİN 37'NCİ MADDESİNE GÖRE ÖLEN YABANCILAR HAKKINDA BİLDİRİM FORMU "html" formatında düzenlenmiştir. Görmek için fihristi kullanınız.